

1 תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות למקום ציבורי שהוא בניין קיים), התשע"ב-2011

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 19ט ו-19יד לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 (להלן - החוק), ולאחר התייעצות עם נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות, בהסכמת שר הפנים, בהסכמת שר האוצר לפי סעיף 19ט לחוק, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

1. הגדרות

בתקנות אלה -

"אדם עם מוגבלות", "גוף ציבורי", ו"נציבות" - כהגדרתם בסעיף 5 לחוק;

"בעלים" - כהגדרתו בסעיף 19ח(ו) לחוק;

"בניין קיים" - מקום ציבורי שהוא בניין לרבות חלק ממנו ושטחי החוץ שלו, שהיתר לבנייתו או לשימוש בו כמקום ציבורי ניתן לפני יום י"א באב התשס"ט (1 באוגוסט 2009);

"דירה" - חדר או תא, או מערכת חדרים או תאים, שנועדו לשמש יחידה שלמה ונפרדת, לעסק או לכל צורך אחר; "הנציב" - כהגדרתו בסעיף 5 לחוק או מי שמינה, לצורך תקנות אלה, מטעם עובדי הנציבות שהוא בעל מומחיות מתאימה, לפי העניין;

"החייב בבדיקת נגישות" - כל אחד מאלה כמפורט לצדו:

(1) בעלים של בניין קיים -

(א) לגבי הרכוש המשותף;

(ב) לגבי שאר חלקי בניין קיים שאותם הוא מחזיק למעט השטחים המפורטים בפסקה (2);

(2) המחזיק והמפעיל של בניין קיים או חלק מבניין קיים, שאינו הבעלים - לגבי השטח שמוחזק על ידיו או שמבוצעת בו הפעילות נושא השירות הציבורי;

"החייב בביצוע נגישות" - מי שהוטלה עליו חובת הנגישות לפי סעיף 19ח(ג) לחוק;

"חוק העתיקות" - חוק העתיקות, התשל"ח-1978;

"חוק התכנון והבנייה" - חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965;

"חייב פרטי" - החייב בביצוע נגישות שאינו רשות ציבורית;

"כניסה עיקרית" - כניסה לבניין קיים שאליה מגיעים מרבית הולכי הרגל שמגיעים אליו;

"מהנדס הרשות" - מהנדס הרשות המקומית או מי שהוא מינה מטעמו, ובהעדר מהנדס ברשות המקומית - מי שמינה לעניין זה ראש הרשות המקומית;

"מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה" ו"מורשה לנגישות השירות" - כמשמעותם בסימן יא בפרק ה' בחוק, לפי העניין;

"מקום ציבורי" - כהגדרתו בסעיף 19ז לחוק;

"מקום ציבורי לאכסון" - כל אחד מבין המנויים בפרטים (7) ו-(18) בתוספת הראשונה לחוק וכן מעון המשמש למגורים של אנשים עם מוגבלות, בית אבות, מרכז לטיפול בדרי רחוב, מעון או מקלט לנשים מוכות, ילדים מוכים, הוסטל לגברים אלימים, בית סוהר, בית מעצר, וכל מקום המספק שירותי אכסון או לינה;

"נגישות", "רשות ציבורית" ו"תקן ישראלי" - כהגדרתם בסעיף 19א לחוק;
"ס"מ" - סנטימטרים;

"רכוש משותף" - כל חלקי הבניין הקיים חוץ מהדירות, ולרבות הקרקע, הגגות, הקירות החיצוניים, המסד, חדרי המדרגות, מעליות, מקלטים וכן מיתקני הסקה או מים וכיוצא באלה המיועדים לשמש את כל בעלי הדירות או מרביתם אפילו אם הם בתחומי דירה מסוימת;

"רשות מקומית" - לרבות מי שמחזיק מקרקעין המשמשים את הציבור, בתחום גאוגרפי מסוים, במקום שאין בו עירייה, מועצה מקומית או מועצה אזורית;

"שטח חוץ" - שטח שמחוץ לבניין הנמצא בתחום גבולות המגרש, למעט שטח כאמור שלא נועד להיות פתוח לציבור;

"תקנות התכנון" - התוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970;
"תפוסה" - כמשמעותה בפרט 3.2.12.1 לתקנות התכנון והבנייה.

פרק ב': התאמות נגישות לבניין קיים

2. התאמת נגישות בבניין קיים ובשטחי החוץ שלו

(א) החייב בבדיקת נגישות אחראי -

(1) לבדיקת קיומן של התאמות הנגישות לפי הוראות טור ג בטבלה שבפרט 2 בתוספת הראשונה, בבניין קיים או בחלקי בניין קיים ושטחי החוץ שלו שבהם -

(א) ניתן בפועל שירות ציבורי, לרבות במקרים כגון אלה:

(1) מקום ציבורי להתקהלות;

(2) חדר ישיבות שנערכות בו ישיבות שמוזמן אליהן הציבור;

(3) משרדים שמקבלים בהם קהל בין כדרך קבע או באופן אקראי, לשכות ראש הגוף הציבורי וסגניו בבניין המשמש גוף ציבורי, ולשכות נבחר ציבור;

(ב) הציבור עושה שימוש, כגון חניון ציבורי, כניסה ראשית, מעברים, מעלית, מדרגות, בית שימוש, חלל המתנה;

(2) שהבדיקה לפי פסקה (1) תבוצע -

(א) לפי טופס שיפרסם הנציב לפי תקנה 6(ב) (להלן - הטופס); הטופס יכלול, בין השאר, מידע בדבר זיהוי הבניין החייב בבדיקת נגישות, החייב בביצוע נגישות, מבצע הבדיקה, התייחסות לפרטי הבדיקה, להתאמות נגישות נדרשות, ולפטורים נטענים, לפי תקנות אלה;

(ב) בהתאם להוראות תקן שאליהן התקנות מפנות, כתוקפו מזמן לזמן לפי חוק התקנים, שעותק שלו מופקד לעיון הציבור במשרדי מכון התקנים הישראלי והפניה אליו מצויה באתר האינטרנט של נציבות שוויון לאנשים עם מוגבלות; בהעדר הפניה כאמור, לא יהיה תוקף לתקן לעניין תקנות אלה;

(3) להעביר לחייב בביצוע נגישות את תוצאות הבדיקה לפי פסקת משנה (1) לרבות הטופס שנערך לפי פסקת משנה (2), מיד לאחר השלמתם.

(ב) לא קיימת בבניין קיים התאמת נגישות לפי טור ג בטבלה שבפרט 2 בתוספת הראשונה (להלן - התאמת נגישות חסרה)

(1) יבצע החייב בביצוע נגישות התאמות נגישות לפי הוראות טור ד בטבלה שבפרט 2 בתוספת הראשונה, בכפוף להוראות פרק ד, ויציין זאת בטופס; על ביצוע התאמת נגישות יחול האמור בתקנת משנה (א)(2)(ב);

(2) אך מתקיימות דרישות אחרות במקום התאמת הנגישות החסרה, יראו, על אף האמור בפסקה (1), כאילו

חלקי המבנה שמתקיימות לגביהם הדרישות האחרות, עומדים בדרישות התוספת הראשונה; לעניין זה, "דרישות אחרות" - הוראות חלק ח1 לתקנות התכנון או הוראות אחד מחלקי ת"י 1918.

3. התאמות נוספות בבניין המיועד לאנשים עם מוגבלות

בבניין קיים שניתן בו שירות ציבורי ייעודי לאדם עם מוגבלות, ובבניין קיים שניתן בו שירות ציבורי על ידי המוסד לביטוח לאומי ולשכות הווחה יתקיימו הוראות אלה:

- (1) החייב בבדיקת נגישות אחראי לבדיקת הצורך בהתאמות נגישות נוספות על אלה המפורטות בתקנות אלה (להלן - הבדיקה הנוספת);
- (2) הבדיקה הנוספת תבוצע -
  - (א) בידי מורשה לנגישות השירות;
  - (ב) לפי מרכיבי השירות הציבורי שניתן בבניין כאמור ובהתאם לצרכים הייחודיים של אדם עם מוגבלות ובני אדם אחרים האמורים לעשות שימוש בבניין כאמור.

4. חובת הגשת בקשה לרשות מקומית להקצאת מקומות חניה נגישים

(א) כל אחד מן המפורטים להלן יפנה לרשות המקומית הנוגעת לעניין בבקשה כי תקצה מקומות חניה נגישים לאנשים עם מוגבלות סמוך ככל האפשר לבניין הקיים שבאחריותו:

- (1) חייב בביצוע נגישות הפטור לפי פרק ד מהקצאת מקומות חניה נגישים;
  - (2) חייב בביצוע נגישות של בניין קיים שתפוסתו 500 איש לפחות או של בניין קיים חיוני, שאין ברשותם מקום חניה לבניין או שבסמוך להם אין חניון ציבורי שמשרת את הבניין, ובו מקומות חניה נגישים; לעניין זה, "בניין קיים חיוני" - בניין קיים שהוא אחד מאלה: מחלקה לשירותים חברתיים, סניף של המוסד לביטוח לאומי, מרכז תרבות נוער וספורט (מתנ"ס), משרד ממשלתי שניתן בו שירות ציבורי, משרד של רשות מקומית שניתן בו שירות ציבורי, תחנת משטרה או נקודות משטרה, בנק, סניף דואר, בית דואר לרבות מיתקן לחלוקת דואר וסוכנות דואר, בית מרקחת.
- (ב) פנייה לרשות מקומית כאמור בתקנה זו תבוצע באמצעות דואר רשום.

5. התגברות על הפרש גובה בכניסה לבניין

קיים הפרש גובה בקו המגע בין בניין קיים לשטח שבאחריות הרשות המקומית (להלן - הפרש הגובה), והפרש הגובה מצוי בפתח או בדרך המקשרת בין שני השטחים האמורים יחולו הוראות אלה:

- (1) החייב בביצוע נגישות יבצע את התאמת הנגישות להתגברות על הפרש הגובה בתחום הבניין הקיים;
- (2) על אף האמור בפסקה (1), עלה הפרש הגובה על 6 ס"מ, והיה החייב בביצוע נגישות פטור לפי פרק ד מהתגברות על הפרש הגובה בתחום הבניין הקיים, יחולו הוראות אלה:
  - (א) החייב בביצוע נגישות יעביר למהנדס הרשות הצעה לביצוע התאמת נגישות להתגברות על הפרש הגובה כאמור, שתבוצע בתחום השטח שבאחריות הרשות המקומית;
  - (ב) לא יאוחר מתום 60 ימים ממועד הגשת ההצעה האמורה בפסקת משנה (א) יפעל מהנדס הרשות לפי אחת מאלה:

- (1) יאשר את התאמת הנגישות בכפוף לשינויים שיוורה; במקרה כזה, החייב בביצוע נגישות יבצע על חשבונו את התאמת הנגישות לפי הנחיות מהנדס הרשות ובפיקוחו;
- (2) יורה, בהחלטה מנומקת בכתב, כי לא ניתן לבצע התאמת נגישות בתחום השטח שבאחריות הרשות המקומית;

- (ג) על אף האמור בפסקת משנה (ב), החייב בביצוע נגישות פטור מביצוע התאמת נגישות להתגברות על הפרש גובה לפי פסקה (2) אם התקיים אחד מאלה:
- (1) החליט מהנדס הרשות, ולא יאוחר מתום 60 ימים ממועד הגשת ההצעה, לבצע באמצעות הרשות המקומית ועל חשבונה את התאמת הנגישות; כמו כן הודיע על כך בכתב לחייב;
- (2) לא ניתנה החלטת מהנדס הרשות בתוך 60 ימים ממועד הגשת ההצעה;
- (3) מהנדס הרשות הורה כאמור בפסקת משנה (ב)(2).

6. השלמת הוראות טכניות על ידי הנציב

- (א) בהעדר הוראות טכניות מתאימות לביצוע התאמת נגישות שהחובה לבצעה נקבעה בתקנות, רשאי הנציב לתת הוראות טכניות לביצוע התאמת נגישות כאמור, לשם הבטחת נגישות לאנשים עם מוגבלות ובלבד -
- (1) שלא יהיה בכך להוסיף תוספת משמעותית לעלות ביצוע התאמת נגישות מסוג דומה בבניין קיים;
- (2) שכתוצאה מהוראות טכניות כאמור הדרישות לביצוע התאמת הנגישות האמורה לא יהיו מחמירות יותר מהנדרש בעניין זה בבניין ציבורי חדש לפי תקנות התכנון.
- (ב) הוראות טכניות של הנציב כאמור, יפורסמו במדור מיוחד למטרה זו באתר האינטרנט של הנציבות ויימצאו במשרדי הנציבות לעיון הציבור בעת שהם פתוחים לציבור; תחילתן של ההוראות תהיה 120 ימים מיום פרסומן והנציב יפרסם את תחולתן לפי שיקול דעתו.
- (ג) חייב בביצוע נגישות יפעל לפי הוראות טכניות שפורסמו כאמור בתקנת משנה (ב), אלא אם כן ביצע החייב בביצוע נגישות התאמת נגישות אחרת הסבירה בנסיבות העניין לפני מועד תחילתן לפי תקנת משנה (ב).

פרק ג': החלה הדרגתית

7. לוחות זמנים לביצוע התאמות נגישות אצל מי שאינו רשות ציבורית

(תיקון התשע"ג)

- (א) לא יאוחר מתום חצי שנה מיום תחילתן של תקנות אלה ישלים החייב בבדיקת נגישות שאינו רשות ציבורית את בדיקת הבניין הקיים לפי תקנה 2(א).
- (ב) חייב פרטי יבצע וישלים את התאמות הנגישות לפי תקנות 2(ב), 4 ו-5 ובכלל זה ביצוע חלופות והעברת שירות ציבורי למקום אחר לפי תקנה 10, כמפורט בטור א להלן, בפרק הזמן הכולל לביצוע התאמות נגישות, שתחילתו בתום חצי השנה מיום תחילתן של תקנות אלה, והמפורט בטור ב שלצדו:

טור א - התאמות הנגישות	טור ב - בפרק הזמן הכולל, בשנים
(1) בבניין קיים שהוא מקום ציבורי לאכסון -	
(א) כוללות הקמת אמצעי התגברות על הפרש גובה העולה על 1.5 מטרים או הקמת יחידת אכסון מיוחדת	לא יאוחר מיום י"ב בחשוון התשע"ח (1 בנובמבר 2017)

3.5 ולא יאוחר מיום י"ט	(ב) התאמות נגישות
בחשון התשע"ו (1)	שונות מן ההתאמות
בנובמבר 2015)	בפסקת משנה (א)
	(2) בבניין קיים שאינו מקום ציבורי
	לאכסון -
3.5 ולא יאוחר מיום י"ט	(א) (א) כוללות הקמת
בחשון התשע"ו (1)	אמצעי התגברות על
בנובמבר 2015)	הפרש גובה העולה
	על 1.5 מטרים
	(ב) התאמות נגישות
2	שונות מן ההתאמות
	בפסקת משנה (א)

היה ביצוע התאמות הנגישות חלק מעבודות תחזוקה או שיפוץ, בהיקף משמעותי, של בניין קיים שאינו נופל בגדר פסקה (1) (א) בטבלה, תיוסוף חצי שנה לפרק הזמן הכולל.

(ג) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב), יחולו הוראות אלה:

(1) חייב פרטי, האחראי לביצוע התאמות נגישות בחמישה בניינים קיימים לפחות, ישלים את ביצוע התאמות הנגישות לפי תקנות 2(ב), 4 ו-5 ובכלל זה, ביצוע חלופות והעברת שירות ציבורי למקום אחר לפי תקנה 10, בפרקי זמן מיום תחילתן של תקנות אלה לפי הפירוט להלן:

(א) לא יאוחר מיום כ"ד בסיוון התשע"ד (22 ביוני 2014) - ב-20 אחוזים לפחות מהבניינים הקיימים ולא פחות מבניין קיים אחד;

(ב) לא יאוחר מיום ה' בתמוז התשע"ה (22 ביוני 2015) - ב-40 אחוזים לפחות מהבניינים הקיימים;

(ג) לא יאוחר מיום ט"ז בסיוון התשע"ו (22 ביוני 2016) - ב-65 אחוזים לפחות מהבניינים הקיימים;

(ד) לא יאוחר מיום י"ב בחשון התשע"ח (1 בנובמבר 2017) - ב-100 אחוזים מהבניינים הקיימים.

(2) הכנת רשימת הבניינים שלגביהם תבוצע תקנת משנה זו, תיעשה בתוך שנה מיום תחילתן של תקנות אלה ולפי ההנחיות שבתקנה 8(ו);

(3) תחילת ביצוע התאמות נגישות בכל בניין קיים תיעשה לאחר שהסתיימה בדיקתו לפי תקנה 2(א).

(ד) חייב פרטי חייב לכלול ביצוע התאמות נגישות לפי תקנות אלה בכל שיפוץ שהוא מבצע בבניין קיים, הכרוך בשינוי במחיצות פנימיות, או בפתחים, או בשיפוץ של שטחי חוץ של בניין הכולל עבודות פיתוח או שינוי גאומטריה של דרכים.

8. שלבים ולוחות זמנים לביצוע התאמות נגישות של רשות ציבורית

(א) על חייב בבדיקת נגישות וחייב בביצוע נגישות, שכל אחד מהם הוא רשות ציבורית תחול תקנה 7(א), (ב) ו-(ד), בשינויים המחויבים, לפי העניין, ואולם לפרק הזמן הכולל לפי תקנה 7(א) תיוסוף חצי שנה ולוחות הזמנים לפי תקנה 7(ב) תיוסוף שנה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), חייב בביצוע נגישות, בחמישה בניינים קיימים לפחות, שהוא רשות ציבורית, ישלים את ביצוע התאמות הנגישות לפי תקנות 2(ב), 4 ו-5 ובכלל זה ביצוע חלופות והעברת שירות ציבורי למקום אחר לפי תקנה 10, בבניינים קיימים בשיעורים כמפורט בטור א להלן, בפרקי זמן מיום תחילתן של תקנות אלה המפורטים בטור ב שלצדו:

טור א	טור ב	טור ב	טור ב	טור ב	טור ב
פרק	פרק	פרק	פרק	פרק	פרק

הזמן	הזמן	הזמן	הזמן	הזמן	
בשנים, מיום	בשנים, מיום	בשנים, מיום	בשנים, מיום	בשנים, מיום	אחוז
התחילה, להשלמת ביצוע התאמות נגישות לחייב בביצוע נגישות האחראי	התחילה, להשלמת ביצוע התאמות נגישות לחייב בביצוע נגישות האחראי	התחילה, להשלמת ביצוע התאמות נגישות לחייב בביצוע נגישות האחראי	התחילה, להשלמת ביצוע התאמות נגישות לחייב בביצוע נגישות האחראי	התחילה, להשלמת ביצוע התאמות נגישות לחייב בביצוע נגישות האחראי	
ל-1,000	ל-1,000	ל-251 עד	ל-101 עד	ל-51 עד	עד 50 בניינים קיימים
ויותר בניינים קיימים	ויותר בניינים קיימים	999 בניינים קיימים	250 בניינים קיימים	100 בניינים קיימים	
3	-	-	-	-	10
-	2	2	2	2	15
4	-	-	-	-	20
5	-	-	-	-	30
-	4	4	3	3	35
7	6	6	5	4	65
לא יאוחר מיום 1 בנובמבר 2018	לא יאוחר מיום 1 בנובמבר 2018	7 ולא יאוחר מיום 1 בנובמבר 2018	6	5	100

ויחולו הוראות אלה:

(1) הכנת רשימת הבניינים שלגביהם תבוצע תקנת משנה זו, לפי ההנחיות שבתקנה 8(ו), תיעשה בלוחות

הזמנים האלה:

(א) בתוך חצי שנה מיום תחילתן של תקנות אלה - רשימת הבניינים הקיימים שבדעתו לסיים בשני פרקי

הזמן הראשונים המנויים בטבלה האמורה;

(ב) לא יאוחר מתום פרק הזמן השני - רשימת שאר הבניינים הקיימים;

(2) תחילת ביצוע התאמות נגישות בכל בניין קיים תיעשה לאחר שהסתיימה בדיקתו לפי תקנה 2(א).

(ג) על חייב בביצוע נגישות שהוא רשות ציבורית המנויה בטור א בתוספת השלישית לחוק שחובת הנגישות במלואה חלה

עליה עד יום ג' בחשוון התש"פ (1 בנובמבר 2019), תחול תקנת משנה (ב), ויקראו את תקנת משנה (ב) כאילו במקום

הטבלה בא:

טור א	טור ב	טור ב	טור ב	טור ב	טור ב
פרק	פרק	פרק	פרק	פרק	פרק
הזמן	הזמן	הזמן	הזמן	הזמן	הזמן
בשנים,	בשנים,	בשנים,	בשנים,	בשנים,	בשנים,
מיום	מיום	מיום	מיום	מיום	מיום
התחילה,	התחילה,	התחילה,	התחילה,	התחילה,	התחילה,
להשלמת	להשלמת	להשלמת	להשלמת	להשלמת	להשלמת
ביצוע	ביצוע	ביצוע	ביצוע	ביצוע	ביצוע
התאמות	התאמות	התאמות	התאמות	התאמות	התאמות
נגישות	נגישות	נגישות	נגישות	נגישות	נגישות
לחייב	לחייב	לחייב	לחייב	לחייב	לחייב
בביצוע	בביצוע	בביצוע	בביצוע	בביצוע	בביצוע
נגישות	נגישות	נגישות	נגישות	נגישות	נגישות
האחראי	האחראי	האחראי	האחראי	האחראי	האחראי
ל-	ל-	ל-	ל-	ל-	ל-
עד 50	עד 100	עד 251	עד 101	עד 51	עד 1,000
בנינים	בנינים	בנינים	בנינים	בנינים	בנינים
קיימים	קיימים	קיימים	קיימים	קיימים	קיימים
10	2	3	3	3	3
15	3	3	3	3	3
20	-	-	-	-	4
30	-	-	-	-	5
35	4	4	4	4	-
65	4	6	5	4	7
100	7	7 ולא יאוחר	8 ולא יאוחר	7	לא יאוחר מיום 1 בנובמבר 2019
		1 מיום 1 בנובמבר 2019	1 מיום 1 בנובמבר 2019		1 מיום 1 בנובמבר 2019

(ד) על חייב בביצוע נגישות שהוא רשות ציבורית המנויה בתוספת השלישית לחוק שחובת הנגישות במלואה חלה עליה עד יום י"ד בחשוון התשפ"א (1 בנובמבר 2020), תחול תקנת משנה (ב), ויקראו את תקנת משנה (ב) כאילו במקום הטבלה בא:

טור א	טור ב	טור ב	טור ב	טור ב	טור ב
פרק	פרק	פרק	פרק	פרק	פרק
הזמן	הזמן	הזמן	הזמן	הזמן	הזמן

בשנים,	בשנים,	בשנים,	בשנים,	בשנים,	בשנים,
אחוז	מיום	מיום	מיום	מיום	מיום
הבניינים	התחילה,	התחילה,	התחילה,	התחילה,	התחילה,
הקיימים	להשלמת	להשלמת	להשלמת	להשלמת	להשלמת
שבהם	ביצוע	ביצוע	ביצוע	ביצוע	ביצוע
יושלמו כל	התאמות	התאמות	התאמות	התאמות	התאמות
התאמות	נגישות	נגישות	נגישות	נגישות	נגישות
הנגישות	לחייב	לחייב	לחייב	לחייב	לחייב
הנדרשות	בביצוע	בביצוע	בביצוע	בביצוע	בביצוע
	נגישות	נגישות	נגישות	נגישות	נגישות
	האחראי	האחראי	האחראי	האחראי	האחראי
	ל-	ל-	ל-	ל-	ל-
עד 50	עד 51	עד 101	עד 251	עד 1,000	עד 1,000
בניינים	100	250	999	ויותר	ויותר
קיימים	בניינים	בניינים	בניינים	בניינים	בניינים
	קיימים	קיימים	קיימים	קיימים	קיימים
10	-	-	-	5	-
15	3	3	3	3	-
20	-	-	-	5	-
30	-	-	-	6	-
35	5	6	6	6	-
65	7	8	8	8	8
	8	9 ולא	9 ולא	לא יאוחר	לא יאוחר
100	8	יאוחר	יאוחר	מיום 1	מיום 1
	בנובמבר	בנובמבר	בנובמבר	בנובמבר	בנובמבר
	2020	2020	2020	2020	2020

(ה) על חייב בביצוע נגישות שהוא רשות מקומית או רשות ציבורית אחרת המנויה בתוספת השלישית לחוק שחובת הנגישות במלואה חלה עליה עד יום כ"ו בחשוון התשפ"ב (1 בנובמבר 2021), תחול תקנת משנה (ב), ויקראו את תקנת משנה (ב) כאילו במקום הטבלה בא:

טור א	טור ב	טור ב	טור ב	טור ב	טור ב
פרק	פרק	פרק	פרק	פרק	פרק
הזמן	הזמן	הזמן	הזמן	הזמן	הזמן
בשנים,	בשנים,	בשנים,	בשנים,	בשנים,	בשנים,
אחוז	מיום	מיום	מיום	מיום	מיום
הבניינים	התחילה,	התחילה,	התחילה,	התחילה,	התחילה,
הקיימים	להשלמת	להשלמת	להשלמת	להשלמת	להשלמת

(2) נקבעה דרישה מופחתת לפי תקנות אלה או לפי סימן ט"ו - תחול הדרישה המופחתת המקלה מביניהן.

10. פטורים וחלופות

(א) בתקנה זו -

"סיבות הנדסיות" - אחד מאלה:

- (1) העדר מקום המאפשר ביצוע התאמת נגישות בגבולות המקרקעין שבהם מצוי הבניין הקיים;
  - (2) הוראות תכנית כהגדרתה בחוק התכנון והבנייה החלה על בניין קיים אינן מאפשרות ביצוע התאמת נגישות כאמור;
  - (3) ביצוע התאמת נגישות יפגע ביציבות בניין קיים או חלקו;
- "מתכנן שלד בניין" - מי שהורשה להגיש חישובים סטטיים לרשות מוסמכת על פי תקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967.

(ב) יראו ביצוע התאמת נגישות כפגיעה מהותית באופיו המיוחד של בניין קיים אם התקיימו הוראות פסקאות (1) ו-(2):

(1) התקיים אחד מאלה:

- (א) על הבניין הקיים חלה תכנית שימור אתרים כמשמעותה בסעיף 76א לחוק התכנון והבנייה;
  - (ב) על הבניין הקיים חלה תכנית לפי חוק התכנון והבנייה שמייצגת את המקום האמור לשימור;
  - (ג) הופקדה תכנית כאמור בפסקאות (א) או (ב);
  - (ד) לא חלה ולא הופקדה תכנית כאמור בפסקאות משנה (א) עד (ג) - הבניין הקיים נכלל ברשימת אתרים לשימור לפי פרט 12 בתוספת הרביעית לחוק התכנון והבנייה;
  - (ה) לא הוכנה רשימה כאמור בפסקת משנה (ד) - ועדה לשימור לפי פרט 10 בתוספת הרביעית לחוק התכנון והבנייה הביעה דעתה כי הבניין הקיים האמור ראוי לשימור;
  - (ו) הבניין הקיים או החלק שלגביו נתבקש הפטור הוא עתיקה או אתר עתיקות כהגדרתם בחוק העתיקות;
- (2) לדעת מהנדס הרשות -

- (א) אם התקיים אחד התנאים המפורטים בפסקה (1)(א) עד (ג) - התאמת הנגישות שונה באופן מהותי מעבודות המותרות לביצוע לפי אחת התכניות האמורות בפסקאות (1)(א) עד (ג), או מהנחיות שימור החלות עליו, לרבות אלה שניתנו על ידי רשות העתיקות, ומעבודות שבוצעו בפועל;
  - (ב) אם התקיים אחד התנאים המפורטים בפסקה (1)(ד) עד (ה) - ביצוע התאמת נגישות בבניין הקיים יפגע באופן מהותי באופיו המיוחד של הבניין הקיים בהתחשב, לפי העניין, בערכו ההיסטורי, האדריכלי, התרבותי והאורבני של הבניין, ובעבודות שבוצעו בפועל;
  - (ג) היה הבניין הקיים עתיקה או אתר עתיקות כאמור בפסקה (1)(ו) - ביצוע התאמת הנגישות יפגע באופן מהותי בעתיקה או באתר עתיקות או שונה באופן מהותי מהוראות שניתנו על ידי רשות העתיקות. ואולם לא יראו כפגיעה מהותית התאמת נגישות בבניין קיים הניתנת להסרה או לפירוק לאחר ביצועה ושלאחר הסרתה חזר מצב הבניין לקדמותו, זולת אם קבע מהנדס הרשות אחרת מטעמים שנימק בכתב.
- (ג) חייב בביצוע נגישות שהוכיח לגבי התאמת נגישות שהוא חייב בביצועה לפי הוראות טור ד בטבלה שבפרט 2 בתוספת הראשונה (להלן - התאמת נגישות ראשונה) את אחד מאלה:

- (1) לא ניתן לבצעה מסיבות הנדסיות באישור מורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה; אם מתקיים האמור בפסקה (3) להגדרה "סיבות הנדסיות" נוספה גם חוות דעתו של מתכנן שלד לעניין זה;
- (2) ביצועה יהווה פגיעה מהותית באופיו המיוחד של בניין קיים בהתאם לתקנת משנה (ב);
- (3) הוא אינו רשות ציבורית והתאמת הנגישות הראשונה מהווה נטל כבד מדי בעבורו, פטור מביצוע ההתאמה הראשונה יעשה במקומה התאמת נגישות לפי טור ה בטבלה שבפרט 2 בתוספת הראשונה (להלן - התאמת נגישות

שנייה) אם קיימת.

(ד) חייב בביצוע נגישות שחלה לגבי תקנת משנה (ג), שהוכיח לגבי התאמת הנגישות השנייה, אם קיימת, כי התקיימה לגביה אחת מהפסקאות (1) עד (3) שבתקנת משנה (ג), יהיה פטור מביצוע התאמת הנגישות השנייה.
(ה) היה אחראי לשירות פטור לפי פרק זה מביצוע התאמת נגישות, ועקב כך לא היתה לאדם עם מוגבלות נגישות לקבלת שירות ציבורי בבניין קיים, יחד עם שאר הציבור, יעביר, האחראי, את אותו שירות, למקום אחר שבו יינתן לכלל הציבור ובלבד שתהיה אליו נגישות לאדם עם מוגבלות; לעניין תקנת משנה זו -

(1) יראו גם בניין קיים או חלקו, שבו אין לאדם עם מוגבלות המגיע לקבל בו שירות, מקום חניה נגיש אחד לפחות לרכב גבוה, כמקום שבו אין נגישות לקבלת שירות ציבורי; חזקה זו תחול גם לאחר שהחייב בביצוע נגישות פנה לרשות המקומית לפי תקנה 4;

(2) היא לא תחול לגבי סניף דואר וסוכנות דואר, אם במרחק נסיעה שאינו עולה על חמישה קילומטר נמצא סניף דואר או סוכנות דואר שלאדם עם מוגבלות יש נגישות אליו לקבלת השירות יחד עם שאר הציבור;
(3) בתקנת משנה זו -

"מקום חניה נגיש לרכב גבוה" - לפי הדרישות בטור ג שלצד פרט משנה (2) בטבלה שבפרט 2 בתוספת הראשונה.

"אחראי" - כל אחד מאלה:

(1) רשות ציבורית;

(2) נותן שירות ציבורי שהוא חובה המוטלת על הציבור לפי חיקוק כגון בדיקת חובה, רישום חובה או תשלום חובה, ובנק למעט לגבי שירות של שמירת חפצי ערך בכספות;

(3) אחראי לשירות ציבורי של סניף דואר, בית דואר לרבות מיתקן לחלוקת דואר וסוכנות דואר.

(ו) הרואה את עצמו פטור לפי תקנת משנה (ג) או (ד), ימלא טופס שיפרסם הנציב לפי תקנה 6(ב) וידאג לכך שייחתם בידו של מי שנדרש לפי תקנה זו; טופס כאמור יכלול, בין השאר, מידע בדבר זיהוי הבניין, החייב בביצוע נגישות, מאשר הפטור ופרטי המאשר או נותן חוות הדעת, לפי העניין.

פרק ה': שונות

11. תחזוקה ונגישות זמנית חלופית

(א) החייב בביצוע נגישות אחראי לכך כי התאמות הנגישות בבניין קיים יהיו תקינות וזמינות בכל עת שהמקום פתוח לציבור וכל עוד ניתן בו שירות ציבורי.

(ב) לא יפגע אדם בהתאמות נגישות במקום ציבורי קיים, לא יגרע מהן ולא יסב את השימוש בהן למטרות אחרות באופן חלקי או מלא, אלא במהלך תקופת שיפוץ של המקום, ובלבד שהבטיח נגישות חלופית לאותו מקום לתקופת השיפוץ.

(ג) כבש נגיש לצורך נגישות חלופית, במהלך תקופת שיפוץ כאמור בתקנת משנה (ב), ייחשב כבש שהתקיימו בו כל אלה:

(1) רוחבו הפנוי 90 ס"מ לפחות וכושר נשיאתו 350 קילוגרם לפחות;

(2) שיפועו אחיד בין שני משטחי מנוחה; ואולם אפשר ששיפועו יעלה על 8% ולא יעלה על 12% ובלבד

שאורכו של כבש עם שיפוע כאמור לא יעלה 2.5 מטרים;

(3) שולי הכבש מוגבהים וננקטו אמצעים למניעת תזוזה של הכבש;

(4) עלה הפרש הגובה בין קצות הכבש על 20 ס"מ - ימצאו משני צדיו בתי אחיזה.

12. שמירה והצגת מסמכים

(א) חייב בבדיקת נגישות וחייב בביצוע נגישות, חייבים לשמור העתק כל מסמך שנדרשו הם או מי שפעל מטעמם, בהכנתו

או מילוויו לפי תקנות אלה; מסמכים אלה ירוכזו וישמרו יחד עם מסמכים אחרים שהם חייבים בשמירתם לפי תקנות אחרות לפי החוק; חייב בבדיקת נגישות ישמור מסמכים כאמור 7 שנים לפחות ממועד סיום בדיקתו של בניין; חייב בביצוע נגישות ישמור מסמך כאמור 7 שנים לפחות ממועד סיום ביצוע התאמות נגישות בבניין קיים; העביר חייב בבדיקת נגישות או חייב בביצוע נגישות את זכויותיו בבניין קיים לצד שלישי, יעביר גם העתק המסמכים הנזכרים בתקנת משנה זו.

(ב) חייב בבדיקת נגישות, חייב בביצוע נגישות וצד שלישי כאמור בתקנת משנה (א) חייבים להעביר לנציב או להציג לו, לא יאוחר מתום עשרים ואחד ימים מיום שנדרשו לכך, העתק מסמך מהמסמכים הנזכרים, בתקנות משנה (א); חובה זו תחול גם על חייב בביצוע נגישות שאחראי להנגשת שטחים משותפים בבניין אם מי שחייב בביצוע נגישות באותם חלקי בניין שהמעבר אליהם דרך השטחים המשותפים ביקש זאת.

(ג) המסמכים הנזכרים בתקנה זו יכול שיהיו מסמכים בקובץ דיגיטלי בפורמט נפוץ.

13. עיגול תוצאת חישוב

מספר שהוא תוצאת חישוב לפי תקנות אלה, יעוגל למספר השלם הקרוב, ומחצית מספר תעוגל כלפי מטה.

14. שמות דינים

(א) אין בתקנות אלה כדי לגרוע מהוראות כל דין אחר לרבות לענין רישיון הנדרש לכריתת עץ או אילן לפי סעיף 15 לפקודת היערות, או רשות או אישור לפי חוק העתיקות.

(ב) חלה הוראה בדין המחמירה על הנדרש לפי תקנות אלה - תחול אותה הוראה כאמור.

(ג) אין בחלופות או בפטורים לפי תקנות אלה כדי לפטור מדרישות לפי הוראות שלפי סעיף 19 לב לחוק, או לגרוע מהן.

(ד) באתר יחולו הוראות תקנות אלה בכפוף להוראות תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות באתר), התשס"ח-2008 (להלן - תקנות נגישות באתר); לענין זה, "אתר" - כהגדרתו בתקנות נגישות באתר.

15. תחילה, הוראות מעבר והוראות לענין רישוי עסקים

1. 2. 3. 4. 5. 1. 2.

(א) תחילתן של תקנות אלה שישה חודשים מיום פרסומן (להלן - יום התחילה); ואולם רשאי הנציב לפרסם טפסים או הוראות טכניות לפי תקנה 6(ב) מיום פרסומן של תקנות אלה ותחילתם, על אף האמור בתקנה 6(ב), תהיה ביום התחילה.

(ב) הפנו תקנות אלה להוראות לפי פרק ה1 לחוק, ואלה טרם נקבעו, רשאי הנציב להורות הוראות כאמור, בשים לב לתקנות, לרבות תקנות שהליך אישורן טרם הסתיים ולתקנים, לרבות תקנים שטרם אושרו סופית, ויחולו עליהן תקנות 6(ב) ו-ג); יראו חייב בביצוע נגישות שביצע התאמות נגישות לפי הוראות הנציב כאילו ביצע את חובתו לפי פרק ה1 לחוק.

(ג) יראו מקום בבניין קיים שהוא עסק טעון רישוי כמשמעותו בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן - חוק רישוי עסקים), שהתקיימו לגביו המפורטים להלן, כמקום שמתקיימת בו נגישות לפי תקנות אלה לצורך מתן רישיון, או היתר לפי סעיף 8(ב) לחוק רישוי עסקים:

(1) הושלמו בו דרישות תקנות אלה, שהיתה חובה להשלימן עד ערב מתן חוות דעת לפי סעיף 8(ב) לחוק

רישוי עסקים, לפי לוחות הזמנים שבתקנות 7 או 8, לפי הענין;

(2) חוות הדעת האמורה בפסקה (1) הכילה התייחסות להתאמות נגישות נוספות הנדרשות בבניין הקיים,

ככל שנדרשות, כתנאי להשלמת רצף הנגישות מפתח הבניין הקיים עד לפתח העסק טעון הרישוי האמור

שנמצא בבניין (להלן - התאמות הנגישות הנוספות);

(3) החייב בביצוע נגישות לגבי העסק טעון הרישוי העביר את רשימת התאמות הנגישות הנוספות לחייב

בביצוע נגישות, ודרש ממנו לבצען.

2 תוספת ראשונה

בדיקת קניין קיים וביצוע התאמות נגישות

(תקנות 2(א), 2(ב), 10(ג) ו-1(ה))

תוספת שניה

פטור מהתאמות נגישות

(תקנות 9(א))

1. בתוספת זו,

"התאמות נגישות מסוימות" - התאמות הנגישות שבטור ג בטבלה שבפרט 2 בתוספת הראשונה (להלן - טור ג) למעט אלה המפורטות בטור ג לצד פרטי משנה (2), (9)(3) עד (7)(1) ו-8, (12), (13), (15), (16), (17), (19), (20), (26), (27) בהוראות הדנות בביצוע סעיף 2(ד) ו-5(ה) בת" 1918 חלק 1, 30(ג), ו-32(ג) ו-1(ד), לפי העניין; "שטח" - השטח בבניין קיים, במטרים רבועים, שבו שווה הציבור או מקבל את השירות הציבורי.

2. מקומות אלה פטורים מהתאמות נגישות מסוימות -

- (1) יציע (גלריה) ששטחו אינו עולה על 250 מ"ר והשימוש בו זהה לזה שבקומה העיקרית שבה הוא מצוי; לעניין זה, "יציע" - כהגדרתו בתוספת השלישית לתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר תנאים ואגרות), התש"ל-1970;
- (2) בניין קיים שמתקיימים בו כל אלה:
  - (א) מכיל לא יותר מ-4 קומות ושטח כל קומה שבו אינו עולה על 400 מטרים רבועים;
  - (ב) יש בו שילוב של שירותים ציבוריים שהם משרדים, ונוסף על כך בתי מלאכה או תעשייה;
- (3) מקום ציבורי לאכסון המכיל עד 7 חדרי אירוח (צימרים), פטור מהתאמות נגישות מסוימות בשטחים הציבוריים במקום כאמור.

3. חייב בביצוע נגישות פטור מביצוע התאמות נגישות מסוימות בבניין קיים או בחלקו כדי להנגיש הפרש גובה העולה על 15 ס"מ בין פני דרך ציבורית לסף הכניסה הראשית לבניין קיים אם התקיימו כל אלה:

- (1) הבניין הקיים או חלקו נמצא בחזית מסחרית לאורך רחוב, והמרחק מקצה דרך ציבורית לכניסה אליו אינו עולה על 1 מטר;
- (2) שטחו של הבניין הקיים או חלקו אינו עולה על 100 מטרים רבועים;
- (3) חלק הבניין הקיים אינו מצוי בבניין שקיים לגביו גורם המנהל את שטחיו המשותפים, כגון חנות בתוך בניין קיים המשמש מרכז קניות שלגביו קיים גורם המנהל את שטחיו המשותפים.

4. מקום ציבורי לאכסון שהתקיימו בו כל המפורטים להלן, פטור מהתאמות נגישות מסוימות; פטור כאמור לא יחול על חלקים במקום ציבורי לאכסון כאמור שבהם ניתנים שירותים ציבוריים המיועדים לציבור כולו ולא רק למתאכסן במקום ציבורי כאמור:

- (1) מכיל עד 75 יחידות אכסון;
- (2) מקום ציבורי לאכסון א כהגדרתו בפסקה א בטור ג שלצד פרט משנה 30 בטבלה שבפרט 2 בתוספת הראשונה;

(3) קיים הפרש גובה שהתקיימו בו כל אלה:

- (א) הוא נמצא בדרך באחד ממקטעים אלה: בין מפלס דרך ציבורית או בין מקום חניה של הבניין, למפלס כניסה למקום הציבורי לאכסון, או בין מפלס כניסה למקום ציבורי לאכסון לבין חלל במקום ציבורי לאכסון שבו ניתן וראוי

להקים יחידה מיוחדת;

(ב) הפרש הגובה יהפוך לנגיש רק אם יותקן בו מיתקן הרמה.

5. (א) חייב בביצוע נגישות האחראי להנגשת חלק מסוים מבניין קיים (להלן - החלק המסוים) ומתקיימים כל המפורטים להלן, פטור מביצוע התאמות נגישות מסוימות:

(1) הדרך מהכניסה לבניין הקיים ועד לחלק המסוים עוברת ברכוש משותף שבו חסרות התאמות נגישות לפי תקנות אלה שגורמות לאי-רציפות הנגישות בדרך זו;

(2) בדרך האמורה בפסקה (1) קיים הפרש גובה לאורך מדרגות שגובהו המצטבר עולה על 1.5 מטר;

(3) החייב בביצוע נגישות לגבי הרכוש המשותף פטור לפי תקנות אלה מביצוע התאמות הנגישות החסרות ברכוש המשותף וכל עוד הוא פטור כאמור.

(ב) חייב בביצוע נגישות לגבי הרכוש המשותף חייב להודיע לחייב בביצוע נגישות האחראי לחלק המסוים בתוך 21 ימים ממועד התגבשות הפטור או פקיעתו, על התגבשות או פקיעה כאמור.

תוספת שלישית

פטור מבית שימוש נגיש

(פסקה (א) בטור ג שלצד פרט משניה (21) בטבלה בפרט 2 בתוספת הראשונה)

1. בתוספת זו -

"הל"ת" - כמשמעותם בתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התש"ל-1970;
"שטח" - השטח בבניין קיים, במטרים רבועים, שבו שווה הציבור או מקבל את השירות הציבורי.

2. בניין קיים פטור מבית שימוש נגיש בכפוף למפורט להלן -

(1) לא מצוי בו בית שימוש המשמש בפועל את הציבור המבקר בו, ואין בו בית שימוש המיועד לשימוש הציבור לפי הל"ת כנוסחו במועד הוצאת היתר הבנייה לבניין;

(2) בניין קיים שהוא גן ילדים פרטי או מעון ילדים פרטי והוא דירה או חלק מדירה בבית מגורים, ושאינם חלק מרשת של גנים או מעונות;

(3) בניין קיים או חלק ממנו ששטחו עד 100 מ"ר, אפילו אם יש בו בית שימוש לשימוש הציבור, ובכפוף לאלה:

ממדים מרביים

הבניין הקיים לפי התוספת הראשונה לחוק שמזכים בפטור מבית שימוש נגיש

בניין שעיקר שימושו הוא בית שימוש לציבור, תחנת דלק, משרד או מקום המשמש, בדרך כלל, ארגון עובדים או מפלגה

לא פטור מסעדה, בית קפה, בר או כל מקום שמגישים בו מזון ומשקאות, מקום שנערכת בו פעילות טכסית, רוחנית או משמש כבית תפילה ובלבד שמקום כאמור אינו חלק ממקבץ מבנים המכיל מקומות עם שימוש ציבורי דומה, בית שטחו אינו עולה על 50 מ"ר

תמחוי שאינו ברשות מוסד ממשלתי,
לאומי או רשות מקומית, ספרייה לעיון

בית מרקחת, מקום לממכר
תרופות שלא בבית מרקחת,
מכבסה לרבות שירות לניקוי
יבש, סוכנות ביטוח, סוכנות
לתיווך מקרקעין, סוכנות נסיעות, שטחו אינו עולה על 150 מ"ר
סנדלריה, מרכז אינטרנט,
גלריה, בניין המשמש באופן
קבוע לתערוכות, ספרייה
להשאלה

מוסך
שיש בו לא יותר משש עמדות
עבודה

מרכול, מכולת, סופרמרקט,
כלבו, מקום למכירת מזון, חנות,
שטחו אינו עולה על 250 מ"ר
קיוסק, או כל מקום המשמש
לקניות או להשכרת ציוד
קלפי
בכל גודל

ו' בחשוון התשע"ב (3 בנובמבר 2011)

יעקב נאמן
שר המשפטים

---

[1]. ק"ת 7062, התשע"ב (22.12.2011), עמ' 321. (ת"ט בק"ת 7172, התשע"ג, עמ' 96);

תיקון:ק"ת 7223, התשע"ג (14.2.2013), עמ' 764.

1. התוספת הושמטה ע"י מערכת "דינים".